

	Силабус навчальної дисципліни «Освітнє право» Спеціальність: D8 Право Галузь знань: D- Бізнес, адміністрування, право
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврат)
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна вибіркового компонента з фахового переліку
Семестр	4 (четвертий)
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/загальна кількість годин	4 кредити/120 годин
Коротка анотація курсу	<p>Курс «Освітнє право» є вибірковою дисципліною для здобуття першого (освітньо-наукового) рівня вищої освіти зі спеціальності D8 Право, яка викладається в четвертому семестрі в обсязі чотирьох кредитів ECTS.</p> <p>Обсяг курсу становить 120 годин, з них лекційних 60 годин семінарських – 30 годин, 30 годин самостійної роботи.</p>
Що буде вивчатися (предмет навчання)	<p>Вивчення дисципліни зосереджено на дослідженні правових засад функціонування системи освіти, її принципів, структурної організації та механізмів реалізації конституційного права на освіту. Особливий акцент робиться на формуванні у здобувачів здатності поєднувати теоретичні знання з аналізом практики правозастосування, а також на розвитку правової свідомості у сфері освіти як передумови якісного правового регулювання освітніх відносин. Дисципліна інтегрує конституційно-правові, адміністративно-правові та міжнародно-правові підходи, що забезпечує комплексне бачення сучасних викликів освітньої політики та відповідає європейським стандартам у сфері освіти.</p> <p>Предмет навчання складає:</p> <ul style="list-style-type: none"> • конституційно-правові засади права на освіту; • структуру та рівні освіти в Україні; • державну політику у сфері освіти та систему її правового регулювання; • якість освіти й академічну доброчесність у правовому вимірі; • міжнародно-правові стандарти права на освіту та їх імплементацію в Україні.
Чому це цікаво/потрібно вивчати (мета)	<p>Метою викладання навчальної дисципліни «Освітнє право» є формування у майбутніх магістрів системи знань про правове регулювання системи освіти в Україні, про втілення в освітніх нормах та практиці їх реалізації забезпечення права людини на освіту.</p>

<p>Чому можна навчитися (результати навчання)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини; - проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел; - давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю; - оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему; - знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права; - застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи; - пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів; <p>виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.</p>
<p>Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)</p>	<p>Знання принципів і норм освітнього права забезпечує глибоке розуміння конституційних гарантій права на освіту, їх закріплення у національному та міжнародному законодавстві, а також дозволяє оцінювати освітню політику України у світлі європейських і світових стандартів. Опанування цієї дисципліни формує здатність застосовувати комплексні методи правового аналізу для дослідження діяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування та закладів освіти, виявляти прогалини й колізії у нормативному регулюванні, визначати напрями їх усунення та пропонувати інноваційні підходи до вдосконалення законодавчої бази.</p> <p>Здобуті знання та вміння сприяють виробленню навичок розроблення освітньо-правових моделей організації навчального процесу, формуванню механізмів захисту прав і законних інтересів учасників освітніх відносин, обґрунтуванню правових позицій у складних практичних ситуаціях, що виникають у сфері освіти. Володіння сучасними підходами до правового забезпечення якості освіти, академічної доброчесності та системи кваліфікацій дає можливість майбутнім правникам професійно здійснювати експертну, консультаційну та правозастосовну діяльність у сфері освітньої політики.</p> <p>Здатність до наукового й практичного осмислення освітніх процесів у конституційно-правовому вимірі сприяє розвитку високої правової культури, професійної доброчесності, аналітичного мислення та активної громадянської позиції здобувачів. У результаті опанування дисципліни формується комплекс компетентностей, необхідних для роботи у сфері освітнього права, державного управління, правозастосовної практики, а також для подальших наукових досліджень у галузі конституційного та міжнародного освітнього права.</p>

Навчальні методики	Лекції, презентації, обговорення актуальних питань, наукові дискусії за результатами представленого есе.
Орієнтовні питання для підсумкового контролю	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність освіти як ціннісної парадигми та її вплив на формування особистості. 2. Основні принципи та напрями розвитку ціннісної парадигми сучасної освіти. 3. Роль учителя у впровадженні ціннісно-орієнтованого підходу в освітній процес. 4. Зародження освіти в давніх цивілізаціях та її еволюція в античному світі. 5. Основні риси середньовічної та ренесансної освітніх систем. 6. Просвітництво та становлення сучасної системи освіти у XVIII–XX ст. 7. Вплив глобалізації й цифровізації на трансформацію освіти у XXI столітті. 8. Філософські засади освіти від античності до сучасності. 9. Гуманістичний, прагматичний і конструктивістський підходи у сучасній освіті. 10. Соціокультурний, критичний та феміністичний підходи до навчання. 11. Постмодерністські, екзистенціальні та трансцендентальні концепції освіти. 12. Міжнародно-правові стандарти права на освіту та їх значення для України. 13. Роль ЮНЕСКО, ООН та інших міжнародних організацій у розвитку права на освіту. 14. Глобальні ініціативи у сфері освіти та Цілі сталого розвитку (SDGs). 15. Міжнародні механізми моніторингу дотримання права на освіту. 16. Система рівнів освіти в Україні та їх правове забезпечення. 17. Особливості загальної середньої та професійно-технічної освіти. 18. Основні напрями реформування вищої освіти України. 19. Зміст і структура вищої освіти: програми, мобільність, наука. 20. Якість вищої освіти та механізми її забезпечення. 21. Державний стандарт вищої освіти: структура, призначення та оновлення. 22. Порівняння українських державних стандартів освіти з міжнародними. 23. Право на освіту та державні гарантії його реалізації. 24. Освітні програми, стандартизація та національна система кваліфікацій. 25. Особливості освітнього законодавства України та його джерела. 26. Органи управління освітою та їхні повноваження. 27. Система забезпечення якості освіти: внутрішні й зовнішні механізми. 28. Правове регулювання майнових і фінансових відносин у сфері освіти. 29. Трудові відносини з педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками. 30. Міжнародне освітнє право і правові аспекти входження України до європейського освітнього простору.

Основна література

1. Мирошниченко В.О., Мирошниченко Ю.А., Фролов Ю.М. Освітнє право у схемах та таблицях: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2020. 145 с.
2. Державні стандарти освіти і національне освітнє законодавство. [текст].: навч. посіб. / Г.В. Лаврик, Г.В. Терела, Т.О. Харченко [та ін.]; за ред. Г.В. Лаврик. К. : «Центр учбової літератури», 2014. 208 с.
3. Валєєв Р. Г. Освітнє право України: навч. посібник. Луганськ: Елтон-2, 2011. 287 с.
4. Освітнє право: конспект лекцій / [авт. кол.: В. В. Астахов, К. В. Астахова (мол.), О. Л. Войно-Данчишина та ін.] ; за заг. ред. В. В. Астахова ; Нар. укр. акад.; Міжнар. фонд «Відродження». Х. : Вид-во НУА, 2011. 144 с.
5. Вища освіта та Європейський освітній простір / В. Крижко, М. Елькін, О. Старокожко, К. Тільчарова, О.Грицайова. Бердянськ, Видавець Ткачук О.В., 2015. 448 с.
6. Управління освітою: рефлексивний підхід: колект. монограф. / за заг. ред. проф. В.В. Крижка. Бердянськ, Видавець Ткачук О.В., 2016. 608 с.
7. Вища освіта. Нормативно-правові акти про організацію освіти у вищих навчальних закладах III –IV рівнів акредитації / Панов М.І., Битяк Ю.П. та ін. Х.: Право, 2006. 68 с.
8. Право на освіту та права освітян: теорія і практика в Україні. К.: Відродження, 2013. 24 с.
9. Законодавство України у сфері освіти та професійного навчання (Верховна Рада України, Комітет з питань науки і освіти) / Упор. Б.Г. Чижевський, В.П. Головінов, Є.В. Красняков, М.М. Шевченко. – К.: Парламентське видавництво, 2013. 376 с.
10. Вища освіта України і Болонський процес : навч. посіб. / М. Ф. Степко, Я.Я. Болюбаш, В. Д. Шинкарук [та ін.] ; за ред. В. Г. Кременя. Тернопіль: Навч. кн. Богдан, 2004. 384 с.
11. Онишків З.М. Основи школознавства: Навчальний посібник для студентів педагогічних вузів. 3-видання, доповнене і перероблене. Тернопіль: Навчальна книга Богдан, 2003. 176 с.
12. Книга керівника навчально-виховного закладу: Довідково-методичне видання / Упорядник Б.М. Терещук. Х., 2006.
13. Правове регулювання праці вчителів: Довідково-методичне видання / Упорядник С.О. Лесковець. Х., 2007.
14. Квіск М. Університет і держава: вивчення глобальних трансформацій (пер. з англ.) К.: Таксон, 2009. 368 с.
15. Андрусишин Б.І. Освітнє право України: деякі дискусійні проблеми. *Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія № 18. Економіка і право : зб. наукових праць. Вип. 12.* К.: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2010. С. 3–18.
16. Давидова Н.О. Місце освітнього права в правовій системі України. *Проблеми та перспективи управління сучасною столичною школою.* 28 січня 2014 р. С.22-27.

Основна література

17. Фролов Ю.М. Вищі навчальні заклади України у системі колективних суб'єктів адміністративного права : монографія / за заг. ред. О. М. Музичука. Х.: Харк. нац. ун-т внутр. справ; Ніка Нова, 2014. 431 с.
18. Литвин І. І. Нормативно-правові акти, що регулюють адміністративні правовідносини у сфері надання освітніх послуг. *Прикарпатський юридичний вісник*. Випуск 1(10), 2016.
19. Філіппова В.Д. Освітнє право як галузь законодавства України. Правові новели. Науково-виробничий журнал, № 2, 2014.
20. Чирва Г.М. Нормативно-правове регулювання діяльності закладів вищої освіти в Україні. Серія: Державне управління, № 2 (66), 2019.
21. Конограй В.В. Системи оцінки якості вищої освіти в країнах Балтії: порівняльний аналіз. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології, № 10 (54), 2015.
22. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд / Укладачі: Добко Т., Золотарьова І., Калашнікова С., Ковтунець В., Курбатов С., Линьова І., Луговий В., Прохор І., Рашкевич Ю., Сікорська І., Таланова Ж., Фініков Т., Шаров С.; за заг. ред. С. Калашнікової та В. Лугового. Київ: ДП «НВЦ «Пріоритети», 2015. 84 с.
23. Опар Н.В. Реалізація державної політики щодо забезпечення якості вищої освіти в Україні, Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Державне управління Том 29 (68) № 5, 2018.

Нормативно-правові акти:	<p>1. Конституція України. <i>Відомості Верховної Ради України</i>. 1996. № 30. Ст. 141.</p> <p>2. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 року. № 2145-VIII. <i>Відомості Верховної Ради України</i>. 2017 р. № 38-39. Ст. 380.</p> <p>3. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. <i>Відомості Верховної Ради України</i>. 2014. № 37-38. Ст. 2004.</p> <p>4. Про повну загальну середню освіту: Закон України від 16.01.2020 р. № 463-IX. <i>Відомості Верховної Ради України</i>. 2020 р. № 31. Ст. 226.</p> <p>5. Про дошкільну освіту: Закон України від 11.07.2001 р. № 2628-III. <i>Відомості Верховної Ради України</i>. 2001 р. № 49. Ст. 259.</p> <p>6. Про позашкільну освіту: Закон України від 22.06.2000 р. № 1841-III. <i>Відомості Верховної Ради України</i>. 2000 р. № 46. Ст. 393.</p>
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Аудиторія теоретичного навчання, GoogleMeet, Moodle
Семестровий контроль, екзаменаційна методика	Залік
Кафедра	Конституційного права та порівняльного правознавства
Факультет	Юридичний факультет

Викладач(і)**Продан Вікторія Іванівна**

Посада: старший викладач кафедри конституційного права та порівняльного правознавства

Науковий ступінь: доктор філософії

Профайл викладача: ORCID: <https://orcid.org/0009-0008-3805-5150>

Профіль

в Google

Scholar: <https://scholar.google.com/citations?user=W5YZHyIAAAA&hl=uk>

E-mail: viktoriiia.prodan@uzhnu.edu.ua

Завідувач кафедри

Бисага Ю.М.

Розробник

Продан В.І.